

Чи заборонено оплати за відступленим боргом в сфері ЗЕД на час воєнного стану?

Про можливість оплати резидентом у разі переведення нерезидентом-постачальником боргу такого резидента третій особі-нерезиденту. Чи зобов'язаний банк прийняти до виконання платіжні доручення для переказу платежу у валюті внаслідок такого відступлення права вимоги боргу на користь компанії-резидента іноземної держави?

Компанією Вікторія ініційовано запит до Національного банку України та отримано відповідь щодо особливостей розв'язання даної проблеми.

Спойлер: загалом забороняється оплати у валюті на період воєнного стану за товар, не зазначений в Постанові 153. Крім того, товар (навіть вказаний у Постанові 153) має бути поставлено резиденту до 23.02.2021. Погодження операції з переказу здійснюється банком-агентом. Тому, враховуючи відсутність прямих заборон, слід звертатись до банка-агента для узгодження можливостей переказу за договором переведення боргу – чи зараз (у разі відповідності Постанові 153) чи згодом по завершенню воєнного стану.

НАЦІОНАЛЬНИЙ БАНК УКРАЇНИ

вул. Інститутська, 9, м. Київ, 01601, Україна
телефон: 0-800-505-240
факс +380 (44) 230-20-33, 253-77-50
e-mail: nbu@bank.gov.ua Код ЄДРПОУ 00032106
web: <https://bank.gov.ua>

NATIONAL BANK OF UKRAINE

9, Instytutska St., Kyiv, 01601, Ukraine
phone: 0-800-505-240
fax +380 (44) 230-20-33, 253-77-50,
e-mail: nbu@bank.gov.ua
web: <https://bank.gov.ua>

На № 06/12/a2 від 06.12.2022

Про валютний нагляд

Задорожній Р. Г.

а/с 522, м. Чернівці, 58001

e-mail: office@vg.ua

Шановний Романе Григоровичу!

Національний банк України розглянув Ваш лист від 06.12.2022 № 06/12/a2 про надання роз'яснення щодо можливості розрахунків юридичною особою з нерезидентом у разі відступлення боргу та повідомляє таке.

Насамперед звертаємо увагу, що відповідно до статті 2 Закону України “Про Національний банк України” (далі – Закон про НБУ) Національний банк України є особливим центральним органом державного управління, який згідно із частиною другою статті 19 Конституції України діє лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та іншими законами України.

Згідно з пунктом 14 статті 7 Закону про НБУ Національний банк України здійснює відповідно до визначених спеціальним законом повноважень валютне регулювання, визначає порядок здійснення операцій в іноземній валюті, організовує і здійснює валютний нагляд за банками, а також небанківськими фінансовими установами та операторами поштового зв'язку, які отримали ліцензію на здійснення валютних операцій.

Зважаючи на функції Національного банку України, визначені статтями 6 та 7 Закону про НБУ, надання роз'яснень та юридичних консультацій з питань ведення суб'єктами господарювання зовнішньоекономічної діяльності знаходиться поза межами повноважень Національного банку України.

Разом з тим зазначаємо, що на сьогодні правові засади здійснення валютних операцій, валютного регулювання та валютного нагляду, права та обов'язки суб'єктів валютних операцій і уповноважених установ визначаються, зокрема Законом України “Про валюту і валютні операції” (далі – Закон про валюту),

ДОКУМЕНТ СЕД НБУ АСКОД

Підписувач Лупін Олексій Борисович
Сертифікат 36186A0FEAAD76B2040000004A070000B8540000
Дійсний до: 04.01.2024 15:28:27

Національний банк України

40-0009/937
від 04.01.2023 17:24

Положенням про здійснення операцій із валютними цінностями¹ (далі – Положення № 2), Положенням про заходи захисту та визначення порядку здійснення окремих операцій в іноземній валюті², Інструкцією про порядок валютного нагляду банків за дотриманням резидентами граничних строків розрахунків за операціями з експорту та імпорту товарів³, Положенням про валютний нагляд⁴ (далі – Положення № 13), постановою Правління Національного банку України від 24.02.2022 № 18 “Про роботу банківської системи в період запровадження воєнного стану”, зі змінами (далі - Постанова №18).

Відповідно до частини другої статті 11 Закону про валюту валютний нагляд здійснюється органами валютного нагляду та агентами валютного нагляду з метою встановлення відповідності здійснюваних валютних операцій валютному законодавству з урахуванням ризик-орієнтованого підходу.

Частиною сьомою статті 11 Закону про валюту передбачено, що банки як уповноважені установи-агенти валютного нагляду під час проведення ними валютних операцій здійснюють безпосередній нагляд за виконанням вимог валютного законодавства резидентами (крім інших уповноважених установ) та нерезидентами, що здійснюють валютні операції через ці уповноважені установи (банки). Агенти валютного нагляду мають право вимагати у суб'єктів валютних операцій документи, пов'язані із здійсненням валютних операцій, а суб'єкти валютних операцій зобов'язані надавати такі документи на вимогу агентів валютного нагляду у визначений ними строк (частина восьма статті 11 Закону про валюту).

Нормами пункту 6 розділу I Положення № 2 передбачено, що уповноважені установи самостійно, на підставі своїх внутрішніх документів, приймають рішення про необхідність подання клієнтом документів, пов'язаних зі здійсненням валютної операції.

Також, пунктом 7 розділу I Положення № 13, зокрема визначено, що уповноважена установа як агент валютного нагляду здійснює нагляд за дотриманням валютного законодавства резидентами та нерезидентами під час проведення операцій через цю устанovu. Цей нагляд полягає в установленні уповноваженою установою відповідності валютних операцій її клієнтів (резидентів і нерезидентів) вимогам валютного законодавства України, запобіганні уповноваженою установою проведенню її клієнтами через цю устанovu валютних операцій, що не відповідають вимогам валютного законодавства, та/або своєчасному інформуванні уповноваженою установою Національного банку України у випадках і в порядку, установлених законодавством України, включаючи нормативно-правові акти Національного

¹ Затверджено постановою Правління Національного банку України від 02.01.2019 № 2 (зі змінами).

² Затверджено постановою Правління Національного банку України від 02.01.2019 № 5 (зі змінами).

³ Затверджено постановою Правління Національного банку України від 02.01.2019 № 7 (зі змінами).

⁴ Затверджено постановою Правління Національного банку України від 03.01.2019 № 13 (зі змінами).

ДОКУМЕНТ СЕД НБУ АСКОД

Підписувач Лупін Олексій Борисович

Сертифікат 36186A0FEAAD76B2040000004A070000B8540000

Дійсний до: 04.01.2024 15:28:27

Національний банк України

40-0009/937

від 04.01.2023 17:24

банку України, про валютні операції, що не відповідають вимогам валютного законодавства.

Уповноважені установи як агенти валютного нагляду для здійснення валютного нагляду визначають у розроблених та затверджених уповноваженою особою/уповноваженим органом внутрішніх документах (процедурах, програмах, положеннях, процесах) порядок організації здійснення валютних операцій з урахуванням ризик-орієнтованого підходу, що має містити:

1) порядок прийняття рішень про необхідність подання клієнтами документів/інформації (уключаючи додаткові документи/інформацію про валютні операції);

2) порядок виявлення сумнівних валютних операцій клієнтів/валютних операцій клієнтів, які не відповідають вимогам валютного законодавства;

3) порядок прийняття рішень щодо запобігання проведенню клієнтами через уповноважені установи валютних операцій, що не відповідають вимогам валютного законодавства/відмови в проведенні таких валютних операцій;

4) інші заходи (на власний розсуд уповноваженої установи), спрямовані на забезпечення дотримання клієнтами валютного законодавства.

Також звертаємо увагу, що у зв'язку з введенням в Україні воєнного стану Національним банком України відповідно пункту 20 статті 7 Закону про НБУ Постановою №18 визначено особливості роботи банківської системи в період запровадження воєнного стану.

Зокрема, Постановою № 18 запроваджено особливий порядок купівлі іноземної валюти/переказу валютних цінностей за межі України.

У пункті 14 Постанови № 18 визначено, що уповноваженим установам забороняється здійснювати транскордонний переказ валютних цінностей з України/переказ коштів на кореспондентські рахунки банків-нерезидентів у гривнях/іноземній валюті, відкриті в банках-резидентах, уключаючи перекази, що здійснюються за дорученням клієнтів, крім випадків, передбачених у підпунктах 1–36 пункту 14 Постанови № 18.

Згідно з підпунктом 2 пункту 14 Постанови № 18 уповноваженим установам забороняється здійснювати транскордонний переказ валютних цінностей з України/переказ коштів на кореспондентські рахунки банків-нерезидентів у гривнях/іноземній валюті, відкриті в банках-резидентах, уключаючи перекази, що здійснюються за дорученням клієнтів, крім випадків здійснення, зокрема переказів резидентами за операціями з імпорту товарів [продукції, послуг, робіт, прав інтелектуальної власності та інших немайнових прав, призначених для продажу (оплатної передачі)], зазначених у постанові Кабінету Міністрів України від 24 лютого 2022 року № 153 “Про окремі питання щодо забезпечення здійснення імпорту” (зі змінами), за умови, якщо поставка товарів за такими операціями здійснена/здійснюється після 23 лютого 2021 року.

ДОКУМЕНТ СЕД НБУ АСКОД

Підписувач Лупін Олексій Борисович

Сертифікат 36186A0FEAAD76B2040000004A070000B8540000

Дійсний до:04.01.2024 15:28:27

Національний банк України

40-0009/937

від 04.01.2023 17:24

Пунктом 21 Постанови № 18 встановлено, що протягом дії воєнного стану інші нормативно-правові акти Національного банку України діють у частині, що не суперечать цій постанові.

Таким чином, банк як агент валютного нагляду за результатами здійсненого ґрунтового аналізу документів, пов'язаних з проведенням валютної операції, самостійно приймає рішення щодо можливості проведення транскордонного переказу іноземної валюти за відповідною валютною операцією резидента з урахуванням вимог чинного законодавства України.

З огляду на зазначене, пропонуємо порушені у листі питання вирішувати безпосередньо з обслуговуючим банком, як агентом валютного нагляду за дотриманням валютного законодавства його клієнтами (резидентами та нерезидентами) під час проведення ними валютних операцій через цю установу.

З повагою
Директор Департаменту відкритих ринків

Олексій ЛУПІН

Охріменко Наталія
Nataliia.Okhrimenko@bank.gov.ua

ДОКУМЕНТ СЕД НБУ АСКОД

Підписувач Лупін Олексій Борисович

Сертифікат 36186A0FEAAD76B2040000004A070000B8540000

Дійсний до: 04.01.2024 15:28:27

Національний банк України

40-0009/937

від 04.01.2023 17:24

Призначення та стягнення аліментів: юридичні послуги Компанії Вікторія

Компанія Вікторія надає професійні послуги з представництва у судових справах призначення та стягнення аліментів.

Послуги включають підготовку та подання позову до суду, безпосереднє судове представництво у всіх інстанціях, подальший супровід справ у виконавчій службі.

Для з'ясування деталей надання послуги звертайтеся:

Контакти для звернення:

Офіс №4, м. Чернівці
Департамент юридичних та корпоративних послуг
м. Чернівці, вул. Небесної Сотні, 19В (4-й,
адміністративний поверх ринку "Формаркет")
МТС тел.: +38(050)4048735
КС тел.: +38(097) 949 21 24
Укртелеком: +38 (037 2)90 15 69
поштова адреса: 58001, м. Чернівці, а/с 522

e-mail: office@vg.ua

Стягнення боргу з орендної плати. Черговий захист інтересів клієнта

Рішенням Господарського суду в Чернівецькій області в основній частині задоволено позовні вимоги клієнта, інтереси якого в справі були представлені фахівцями Компанії «Вікторія». Сума позову не була значною, проте справа була цікава тим, що була прийнята в роботу фактично на завершальному етапі в першій інстанції, а тому вимагала ретельного та швидкого відпрацювання, починаючи з коректного збору доказів.

Для перерахунку основної частини позовних вимог використовувалось програмне забезпечення www.kapitalizator.com, – щодо визначення основної суми боргу й неустойки.

В ході процесу довелось також зменшити позовні вимоги та привести їх у відповідність до фактичних обставин справи. Завдяки цьому, на відповідача-боржника була покладена відповідно більша частина судових витрат.

Посилання на рішення по справі: [посилання]

Компанія «Вікторія» пропонує юридичні послуги з супроводу справ замовників не тільки в господарських судах, але й в цивільних та адміністративних. Виважений та ретельний підхід до розв'язання проблемних питань в судах – один з принципів професійної поведінки фахівців нашої Компанії та запорука успіху клієнта.

У разі, якщо Вам необхідний захист ваших інтересів в господарському, цивільному чи адміністративному суді – звертайтеся: тел.. +38(050)-404-87-30 або e-mail: office@vg.ua

Департамент юридичних та корпоративних послуг

Захист інтересів клієнта у третейському суді

Представниками Компанії «Вікторія» вдало здійснено представництво та захист інтересів клієнта по справі про стягнення боргу та відсотків річних. Загальна сума боргу, що підлягає стягненню з боржника за рішенням третейського суду та згідно наказу господарського суду на примусове виконання рішення становить 57 тис. грн.

В справі для коректного розрахунку боргу, 3% річних використано онлайнове програмне забезпечення партнера Компанії «Вікторія» – порталу КапіталізаторЪ.КОМ.

Суть справи:

01 грудня 2011 року між суб'єктом підприємницької діяльності фізичною особою – підприємцем ОСОБА_1 (клієнт Компанії "Вікторія", далі – позивач) та публічним акціонерним товариством "Дрогобицький завод автомобільних кранів" (відповідач) був укладений договір на транспортно-експедиційне обслуговування та перевезення вантажів автомобільним транспортом №01/12.

Суб'єкт підприємницької діяльності фізична особа – підприємець ОСОБА_1 на підставі договору-заявки №329 від 01.12.2011 року здійснив міжнародне перевезення вантажу СМР №004123, СМР №152089 за маршрутом м. Стамбул (Туреччина) – Львів (Дрогобич) на загальну суму 71 400,00 грн., що

підтверджується Актами виконаних робіт №20/12/11 від 20.12.2011 року та №28/12/11 від 28.12.2011 року, які були належним чином оформленими сторонами.

В свою чергу публічне акціонерне товариство "Дрогобицький завод автомобільних кранів" 09.08.2012 року в рахунок часткової оплати наданих послуг здійснив оплату у сумі 21 400,00 грн., що підтверджується розрахунком позивача та гарантійним листом відповідача №13524 від 26.12.2012 року.

Третейський суд не погодився із доводами відповідача в частині закінчення строку позовної давності та дійшов до висновку про правомірність вимог позивача про стягнення з відповідача заборгованості у сумі 50 000,00 грн. Також, третейський суд дійшов до висновку про правомірність вимог позивача про стягнення 3% річних у сумі 2 608,04 грн. за період з 29.12.2011 року по 25.06.2013 року.

Згідно статті 20 Регламенту третейського суду витрати, пов'язані з третейським розглядом покладаються на сторону, проти якої було винесено рішення, якщо третейською угодою не передбачено інше.

Відповідно до статті 26 Закону України "Про третейські суди", статті 20 Регламенту постійно діючого третейського суду при господарській асоціації "Крани України", третейський суд дійшов до висновку про покладення на відповідача витрат, пов'язаних з вирішенням спору в третейському суді у сумі 3 430,40 грн.

Рішенням постійно діючого третейського суду при господарській асоціації "Крани України" від 25.12.2013 року по третейській справі №ТС-10-07/13 позовні вимоги задоволено частково: стягнуто з публічного акціонерного товариства "Дрогобицький завод автомобільних кранів" на користь суб'єкта підприємницької діяльності фізичної особи – підприємця ОСОБА_1 основний борг в сумі 50 000,00 грн., річні в сумі 2 608,04 грн., витрати пов'язані зі сплатою

реєстраційного та третейського зборів в сумі 3 430,40 коп.; в задоволенні решти позовних вимог відмовлено.

Вищезазначений спір був розглянутий третейським судом у відповідності до підвідомчості справ третейським судам, встановленої статтями 6, 12 Закону України “Про третейські суди”, відповідно до пункту 7.1 договору №01/12 на транспортно-експедиційне обслуговування та перевезення вантажів автомобільним транспортом.

Надалі, в інтересах клієнта представниками Компанії «Вікторія» направлено до господарського суду Дніпропетровської області заяву про видачу виконавчого документа на примусове виконання рішення по третейській справі №ТС-10-07/13.

Враховуючи зазначені вище обставини, а також те, що на день розгляду господарським судом заяви про видачу виконавчого документу рішення у справі № ТС-10-07/13 не скасоване компетентним судом, а також те, що строк для подання заяви на видачу виконавчих документів не пропущений, – господарський суд Дніпропетровської області прийняв заяву та порушив провадження.

Окремо зазначимо про процесуальні моменти, пов’язані з позитивним вирішенням справи та отриманням наказу.

**ЮРИДИЧНІ
ПОСЛУГИ**

Відповідно до частини 1 статті 56 Закону України “Про

третейські суди”, частини 1 статті 1229 Господарського процесуального кодексу України заява про видачу виконавчих документів може бути подана до компетентного суду протягом трьох років з дня прийняття рішення третейським судом. Така заява підлягає розгляду компетентним судом протягом 15 днів з дня її надходження до суду.

При розгляді заяви про видачу виконавчого документа на примусове виконання рішення третейського суду за клопотанням однієї із сторін господарський суд витребує справу з постійно діючого третейського суду, в якому вона зберігається. Справа має бути направлена до господарського суду протягом п'яти днів від дня надходження вимоги. У такому разі строк розгляду заяви про видачу виконавчого документа на примусове виконання рішення третейського суду продовжується до одного місяця з дня її надходження до суду (частина 2 статті 56 Закону України “Про третейські суди”, частина 2 статті 1229 Господарського процесуального кодексу України).

Враховуючи зазначені обставини, господарський суд Дніпропетровської області задовольнив заяву про видачу виконавчого документа на примусове виконання рішення постійно діючого третейського суду при господарській асоціації “Крани України” від 25.12.2013 року по третейській справі №ТС-10-07/13.

З відповідної ухвалою господарського суду Дніпропетровської області можна ознайомитись в Єдиному державному реєстрі судових рішень.

Департамент юридичних та корпоративних послуг

Компанія «Вікторія»